

13 Φεβρουαρίου 2016

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στα αλησμόνητα σεβάσματα της Ερυθραίας (Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Ο ΜΙΛΙΑ

ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΕΝ ΤΩΙ ΙΕΡΩΙ ΝΑΩ ΑΓΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΚΡΗΝΗΣ

(10 Φεβρουαρίου 2016)

Ιερώτατοι άγιοι αδελφοί,

Εντιμότατε κύριε Γενικέ Πρόξενε της Ελλάδος εν Σμύρνη,

Οσιολογιώτατε Ιερατικώς Προϊστάμενε της Κοινότητος Σμύρνης κ. Κύριλλε,

Τέκνα ημών εν Κυρίω αγαπητά,

«Ο τόπος ενώ ιστάμεθα, αδελφοί, ἅγιος εστι», διό και ημείς ο Πατριάρχης του Γένους και συγχρόνως Οικουμενικός Πατριάρχης, ως άλλος θεόπτης Μωϋσής,

κατά ατελή ανθρωπίνην ασφαλώς έκφρασιν και αναλογίαν, συνοδευόμενοι υπό εκλεκτών και προσφιλών αδελφών αρχιερέων, του περιουσίου λαού, και πάντων των μακαρία τη λήξει γενομένων, ειρηνικώς και εν μαρτυρίω, Τσεσμελήδων και των εν ζωή απογόνων αυτών και πάντων των, ανεξαρτήτως τόπου καταγωγής, ορθοδόξων πιστών των προσελθόντων σήμερον ενταύθα, εν χαρά και εν συγκινήσει ανεκφράστω «λύομεν (μεταφορικώς πάντοτε) τον ιμάντα των υποδημάτων ημών» και μετά αιώνα περίπου εισερχόμεθα εις τον ιερόν οίκον τούτον του εορταζομένου Ιερομάρτυρος Χαραλάμπους, διά να τελεσιουργήσωμεν «τα άρρητα και τα φοβερά». Να προσφέρωμεν την Θείαν Ευχαριστίαν, και συγχρόνως να μοιρασθώμεν την μνήμην και τον πόνον -πρόσκαιρον προσφοράν αλλά αιωνίαν παρουσίαν- όσων διήλθον εκ του ιερού τούτου χώρου, και να ομολογήσωμεν μετ' αυτών και μετά πάντων ότι «Ιησούς Χριστός χθες και σήμερον ο αυτός και εις τους αιώνας», «ο ων ευλογητός εις τους αιώνας».

Η Χάρις του Κυρίου μας αξιώνει, λοιπόν, σήμερον να τελώμεν την Θείαν Λειτουργίαν «υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας», αλλά και υπέρ των ψυχών των αειμνήστων πατέρων και αδελφών ημών, των Τσεσμελήδων, οι οποίοι τραγουδούσαν με νοσταλγίαν, εντός της περιπετείας της προσφυγιας και της επιβιώσεώς των, δι' αυτόν εδώ τον τόπον: «Καρσί μου ειν' η θάλασσα, καρσί μου ειν' η άμμο· καρσί μου είναι κι' ο Τσεσμές, μα τι μπορώ να κάμω; Πότες θα κάνομε πανιά, να κάτσω στο τεμόνι· να βλέπω το Ραΐς Ντερέ, να μου διαβούν οι πόνοι; Να χαμηλώναν τα βουνά, να βλεπα το Λεβάντι· να βλεπα και τ' Αλάτσατα που λάμπουν σα διαμάντι».

Ιστάμεθα, λοιπόν, εις τον άγιον τούτον τόπον, όπου εν μιά ροπή της ιστορικής πορείας του Ορθοδόξου Ρωμαίηκου Γένους μας «όλα βυθίστηκαν μονομιάς στο παρελθόν», όπως θα έλεγε και ο Σμυρνιός ποιητής Γιώργος Σεφέρης. Όμως, «ιδού ζώμεν» και ιερουργούμεν και πάλιν εις τον Ιερόν Ναόν του Αγίου Χαραλάμπους της Κρήνης, ένα των λαμπροτέρων Ναών της καθ' ημάς Ορθοδόξου Ανατολής, εν τω οποίω από του έτους 1832, όταν ανηγέρθη, χάρις εις την ευλάβειαν και την θεοσέβειαν των πιστών Κρηναίων, μέχρι του Σεπτεμβρίου του 1922, επί 90 συναπτά έτη, προσέφερετο ανελλιπώς, κάθε ημέραν, κατά τας ιστορικάς μαρτυρίας, «το μυστήριον της ζωής» και το «μυστήριον της πίστεως» υπό των αειμνήστων πατέρων μας.

Πηγή:fanarion.blogspot.gr/

Αδελφοί και τέκνα εν Κυρίω,

Όταν συναθροίζωνται δύο η τρεις επί το αυτό, εν ονόματι του Κυρίου (Ματθ. ιη', 20), διά την τέλεσιν της Θείας Λειτουργίας η διά πάσαν ἀλλην λατρευτικήν σύναξιν, δεν είναι παρών μόνον ο Χριστός, αλλά μετ' Αυτού πάσα η ουρανία συναγωγή των Αγίων και των Αγγέλων, τα «επίγεια και τα επουράνια», καθ' ότι «όπου Βασιλέως παρουσία και η τάξις παραγίνεται» (Εσπερινός Θεοφανείων).

Εκάστη Θεία Λειτουργία της Ορθοδόξου Εκκλησίας τελείται «εν τόπῳ αγίῳ» και «συν πάσι τοις Αγίοις». Μαζί μας σήμερον είναι παρόντες, λοιπόν, ο μιμηθείς το πάθος του Κυρίου διά του αίματος, διά του ιδρώτος, διά της υπομονής των βασάνων και διά των κατορθωμάτων αυτού Ιερομάρτυρς Χαραλάμπης, μέχρι του σημείου να γίνη ακτίς της δόξης του Ήλιου της δικαιοσύνης. Παρόντες οι Άγιοι Πάντες, ο Άγιος Απόστολος Ιωάννης ο Θεολόγος, οι Άγιοι Βουκόλος και Πολύκαρπος, αργότερον ο Εφέσου Διονύσιος Καλλιάρχης, με πρότασιν του οποίου ιδρύθη, επί Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε', επί της δευτέρας Πατριαρχίας αυτού, το έτος 1806, η Επισκοπή Κρήνης και Ανέων (Σωκίων), μετονομασθείσης της πόλεως αυτής από Τσεσμέ εις Κρήνην. Είναι εδώ παρών ο πρώτος Μητροπολίτης Κρήνης Θεόκλητος ο Κυδωνυεύς (1902), μαζί με τους 60.000 Ορθοδόξων ρωμηών πιστών της Κρήνης, της Αγίας Παρασκευής, της Κάτω Παναγιας, του Λυθρί, του Μελί, του Ρείς - Ντερέ, του Μουρντουβάνι, του Αχιρλί κ.ά. Μαζί μας είναι οι

δημογέροντες, ο Γιαννούλης Χαλεπάς, ο οποίος ιστόρησε το τέμπλον του Ιερού Ναού της Ευαγγελιστρίας Κρήνης, και οι κατασκευασταί της «Καρυάτιδος», δηλαδή του υψηλοτέρου κωδωνοστασίου (41 μέτρων) εν τη Ανατολή, το οποίον κατεστράφη ατυχώς το 1922. Αοράτως παρίστανται οι μακάριοι κληρικοί και οι πιστοί των πέντε Ναών της Κρήνης, του Μητροπολιτικού τούτου Ναού του Αγίου Χαραλάμπους (1832), της Ευαγγελιστρίας (1835), του Αγίου Παντελεήμονος (1840), της Παναγίας Ψαριανής (1873) και της Αγίας Φωτεινής (1881). Εδώ αοράτως περιπτανται οι ηγούμενοι και οι μοναχοί και αι μοναχαί των δύο ανδρών και των τεσσάρων γυναικείων Ιερών Μονών, εδώ και οι προσκυνηταί των 34 εκκλησιδίων της Κρήνης, εδώ οι πάντες, η «εκκλησία πάσα, η εν στρατεία και η εν θριάμβῳ» των Κρηναίων. Εδώ και ημείς, μετά 93 χρόνια, οι ζώντες και οι περιλειπόμενοι, συνεχίζοντες, παρά τας ιστορικάς περιπετείας, κατά την διάρκειαν των οποίων, οι πατέρες μας και ημείς, «εξηπορήθημεν και αυτού του ζην», την αένναν παρουσίαν της Ορθοδόξου πίστεως, ταυτότητος και λατρείας μας.

Ως ακτίνες της δόξης του Σωτήρος Χριστού, οι Άγιοι και οι πιστοί ορθόδοξοι Κρηναίοι, λάμπουν, πάντοτε, ιδίως σήμερον εδώ, με το θείον φως των, ως «θεοί κατά χάριν» της ορθοδόξου μαρτυρίας, βιοτής και πολιτείας και του μαρτυρικού «εκκωφαντικώς σιωπηλού τυμπανισμού». Απαρνησάμενοι εαυτούς, ηκολούθησαν τον Χριστόν και εβάστασαν τον σταυρόν Αυτού κατά διαφόρους τρόπους. Εσταύρωσαν εν εαυτοίς τον παλαιόν άνθρωπον με τα πάθη και τας επιθυμίας του, διά να νικήσουν εν Χριστώ και διά του Χριστού τον θάνατον και να μετάσχουν εις την Ανάστασίν Του. Είναι πλέον οι ζώντες εν Θεώ. Και κράζουν προς ημάς: «Χριστώ συνεσταύρωμαι· ζω δε ουκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός» (Γαλ. β΄, 20).

Ομολογούμεν, αδελφοί και τέκνα, ότι κατά την ιστορικήν και μοναδικήν αυτήν στιγμήν έρχεται εις τον νουν μας μέσω της αιωνιότητος η σεβασμία μορφή του Ιερομάρτυρος Χαραλάμπους και όλων εκείνων, ων ανωτέρω εμνημονεύσαμεν, τους οποίους δεν εγνωρίσαμεν εν ζωή, οι οποίοι «άδουσιν αδήν καινήν ενώπιον του θρόνου του Θεού και του Αρνίου» (πρβλ. Αποκ. ιδ΄, 3) και παραμένουν «εις τον αιώνα» σύμβολα και οδηγοί.

Τιμώντες σήμερον τον άγιον Χαραλάμπη, τιμώμεν το νέφος των μαρτύρων (Εβρ. ιβ΄, 1), οι οποίοι ηγίασαν με το αίμα των το χώμα της Μικρασιατικής γης, απ' αρχής της ιδρύσεως της Εκκλησίας του Χριστού μέχρι σήμερον. Όταν δε, κατά την εσχάτην ημέραν, θα τελεσθή ο μυστικός γάμος του Αρνίου και της Νύμφης Του, αυτή η «τότε στρατευομένη και θριαμβεύουσα» Εκκλησία θα είναι περιβεβλημένη με «πορφύραν και βύσσον», και αυτά είναι το αίμα και τα κατορθώματα των Αγίων (πρβλ. Αποκ. 19, 8). Τα κατορθώματα αυτά, η μαρτυρία και το μαρτύριον, είναι η

δόξα της Μητρός μας Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, δι' αυτών και μόνον πορεύεται «εν ιματισμῷ διαχρύσω περιβεβλημένη, πεποικιλμένη» (Ψαλμ. 44, 10).

Λοιπόν,

Αδελφοί και τέκνα εν Κυρίῳ,

Δοξολογούμεν «εν ενί στόματι και μιά καρδία» το Όνομα του Κυρίου και ευχαριστούμεν, εαυτούς και αλλήλους, διά την σημερινήν «εορτήν εορτών και πανήγυριν πανηγύρεων», παραλληλιζομένην και βιουμένην ως χαράν αναστάσιμον, κατά την οποίαν «κλείθρα ἀδου και πύλαι θανάτου διερράγησαν» και ημείς εστώτες, πραγματικώς και μεταφορικώς, επί του «καινού μνημείου», μιμησκόμεθα «πάντων των υπέρ ημών γεγενημένων», και αναφωνούμεν ότι «αληθώς ανέστη Χριστός και ζωή πολιτεύεται». Ευχαριστούμεν πάντας διά την ιστορικήν στιγμήν -ακτίνα και ατμίδα αιωνιότητος-. Ιδιαιτέρως ευχαριστούμεν τον ανακαινίσαντα το ιερόν τούτο σέβασμα των πατέρων μας Δήμαρχον του Τσεσμέ κύριον Muhittin Dalgiç, και «ευπρεπίσαντα» αυτό, και διά την, ως εκ τούτου, χαράν να προσευχηθώμεν εν αυτώ εν πληθούσῃ εκκλησία εξ απάσης της οικουμένης.

Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, φυσικός κληρονόμος του Ορθοδόξου Ανατολικού Ρωμαϊκού Πολιτισμού, δίδει πάντοτε ιδιαιτέραν βαρύτητα εις την παρουσίαν του εις την ιδρωπότιστον και αιματοπότιστον γην της Μικράς Ασίας, εις την οποίαν επραγματοποιήθησαν τοσαύτα ιστορικά γεγονότα από της πρώτης στιγμής της ιδρύσεως της Χριστιανικής Εκκλησίας. Δύναται ασφαλώς να ομολογηθή, ότι η Μικρά Ασία είναι οι δεύτεροι «άγιοι Τόποι» του Χριστιανισμού, διότι υπήρξε και ο πρώτος φυσικός χώρος εις τον οποίον ήλθον και διήλθον οι αποσταλέντες υπό του Κυρίου «ευαγγελίσασθαι πάντα τα ἔθνη» αυτόπται της επί γης παρουσίας Του Άγιοι Απόστολοι και Μαθηταί Του. Αποτελεί, λοιπόν, η περιοχή αυτή της Μ. Ασίας ιστορικήν κοιτίδα του Ορθοδόξου και σύμπαντος του Χριστιανισμού, εις την οποίαν οι όπου γης στρεφόμεθα με πολλήν νοσταλγίαν.

Προς τούτοις, μαρτυρούμεν ότι η Μικρασιατική γη αποτελεί γέφυραν αγάπης, ενότητος και συνεργασίας των δύο γειτονικών λαών, του Τουρκικού και του Ελληνικού, αλλά και όλων των λαών της υφηλίου διά της αναδείξεως των ιερών προσκυνημάτων αυτής, τα οποία αποτελούν πόλον έλξεως των χριστιανών όλου του κόσμου. Η πολιτιστική και πνευματική κληρονομία της Μικρασιατικής γης αμβλύνει τας αντιθέσεις, γαληνεύει τας καρδίας και γίνεται σημείον συναντήσεως και επικοινωνίας των λαών της περιοχής, οι οποίοι αναζητούν εις τα βάθη των αιώνων την ταυτότητά των. Μίαν ταυτότητα προσδιοριζομένην υπό κοινών αισθημάτων και τοποθετήσεων, στόχων και σκοπού, ελπίδων και προσδοκιών.

Διά τούτο και θα ερχώμεθα εις την Μικρασιατικήν γην διά να ποτίζωμεν το δένδρον της πίστεως και να δίδωμεν χαράν εις την Παναγίαν Μητέρα του Κυρίου μας, την οποίαν Αυτός επί του Σταυρού ενεπιστεύθη εις τον πολιούχον της περιοχής ταύτης Ιωάννην τον Θεολόγον, τον μαθητήν της αγάπης, τον επιπεσόντα επί τω στήθει του Ιησού, καθώς και εις τους Αγίους μας· εις τους αναπαυομένους εις τα ιερά αυτά χώματα πατέρας και προγόνους μας· αλλά και εις τους απογόνους των· θα ερχώμεθα να ποτίζωμεν το δένδρον της πίστεως και να λιβανίζωμεν τα εδώ σεβάσματα του Γένους μας, συμμορφούμενοι προς τους σοφούς και συγχρόνως νοσταλγικούς λαϊκούς στίχους διά τον Ιερόν Ναόν των Εισοδίων της Θεοτόκου των πλησιοχώρων Αλατσάτων:

«Στ' Αλάτσατα, στην Παναγια, στ' αγιόβημ' από πίσω,

έχω φυτέψει λεμονιά, και πα να την ποτίσω.

Ω Παναγια Αλατσατιανή, Εσέ Σου πρέπει πένθος,

γιατί δε λειτουργήθηκες στη Χάρη σου και φέτος»

(Μ.Κορομηλά, Θ. Κοντάρας, «Ερυθαία», Αθήνα 1997, σελ.192).

Θα ερχώμεθα, λοιπόν, πατέρες, αδελφοί και τέκνα, μετά Μωϋσέως και Ααρών και πάντων των Προφητών, μετά των Αγίων Αποστόλων και των ευαγγελιστών και των εγκρατευτών και των αγίων και δικαίων, εις τους ιερούς τούτους τόπους, λύοντες πάντοτε τον ιμάντα των υποδημάτων και των καρδιών μας ενώπιον του «αρρήτου μυστηρίου» της Θείας Προνοίας. Θα ερχώμεθα, διά να ποτίζωμεν τις λεμονιές και τις μυρτιές που είναι φυτεμένες από τους προγόνους μας οπίσω από τις Εκκλησιές της Σμύρνης, του Τσεσμέ, του Κιρκιντζέ, των Αλατσάτων. Θα ερχώμεθα, τέλος, διά να τραγουδούμε νοσταλγικά μετά πάντων, ζώντων και τεθνεώτων, τον «ύμνο των Τσεσμελήδων» του Κρηναίου ιατρού, μουσουργού και ποιητού Δημητρίου Αρχιγένους «Πατρίδα μου Τσεσμέ»: «Λιμάνι του Αιγαίου, σμαράγδι Ιωνικό· τη Χίο π' αντικρύζεις με τρόπο μυστικό· προσμένεις να γυρίσουν οπίσω τα παιδιά σου· μες την αγκαλιά σου, στο χώμα το πατρικό... Εκεί στην Ερυθραία βασίλευες εσύ· πατρίδα των προγόνων μας, Τσεσμέ, θα σε κρατώ· παντοτινά μες την καρδιά σαν τίμιο φυλακτό».

Τω δε χορηγώ πάντων των αγαθών Θεώ Χάρις. Αμήν.